

Sikt
Abels gate 5A
7030 Trondheim
postmottak@sikt.no

Høringsvar – Konseptvalgutredningen for Tilgjengeliggjøring og deling av forskningsadministrativ informasjon (Tilde)

Nasjonalbiblioteket slutter seg til anbefalingen i utredningen om å etablere en felles masterdataplattform (alternativ 2) som kan huse ulike typer registre for forskningsadministrativ Informasjon. Vi støtter også forslaget om en stegvis framrykking, der håndtering av personer får høyest prioritet (Personmaster) med realisering av systemer for organisasjoner og prosjekter som neste trinn.

Den grunnleggende tenkningen i utredningen baserer seg i stor grad på felles, autoritative datakilder med håndtering av persistente IDer. Dette er helt i tråd med prinsippene som følges i Nasjonalbiblioteket. Utredningen peker på at bruksområdet for de kildene som inkluderes i masterdataplattformen ikke bare er forskning, men at hele kunnskapssektoren og spesielt utdanning også er relevante områder. Vi slutter vi oss til denne konklusjonen, og vil understreke at begrepet kunnskapssektoren i denne sammenhengen vil måtte omfatte et ganske vidt område, som både inkluderer ABM-institusjoner og mer kommersielle innholdsprodusenter i form av forlag og lignende.

Når det gjelder person- og korporasjonsautoriteter har Nasjonalbiblioteket hatt en aktivitet i veldig mange år på dette feltet, og som utredningen sier er den delen av det felles autoritetsregisteret som Nasjonalbiblioteket vedlikeholder det registeret som har best datakvalitet. Registeret er teknisk realisert av Bibsys-konsortiet. Hovedmengden av autoritetsdataene som registreres her baserer seg på publiserte utgivelser, men det forekommer også innførsler med bakgrunn i ikke-publisert materiale. Det er i svært stor grad overlapp mellom de behovene utredningen skisserer på forskningsadministrativ side for å ha masterdata på personer og organisasjoner, og de behovene Nasjonalbiblioteket og andre kulturarvinstitusjoner har. Vi ser også i økende grad at publiseringssektoren ønsker å utnytte unike og autoritative data for å sikre bedre og enklere håndtering, bl.a. i forhold til rettighetshåndtering.

Nasjonalbiblioteket har de siste årene, i samarbeid med Unit, arbeidet med innføring av ISNI (International Standard Name Identifier) som et autoritetselement i Norge. ISNI er en ISO-standard, og brukes som en unik internasjonal identifikator i forhold til personer og organisasjoner som bidrar til medieinnhold på bred basis. ISNI-basen er global, har god datakvalitet, og ISNI tas i bruk av sentrale tjenester som ulike lands nasjonalbibliografier, Wikipedia, Youtube, internasjonale musikkbasen o.l. I Norge er det nå et ønske fra forlagssiden om å kunne inkludere ISNI som den IDen som unikt skal kunne identifisere forfattere og andre rettighetshavere, fra før selve utgivelsen er realisert. ISNIer genereres

automatisk i en global base, basert på nok metadata til å kunne skille en person eller korporasjon fra andre autoriteter med likt navn. For Nasjonalbiblioteket og de delene av kunnskapssektoren som framover kommer til å basere systemene for identifisering av personer på ISNI, vil det være svært viktig at utviklingen av TILDE tar høyde for at en stor andel av de autoritetene som skal registreres som masterdata vil utløse behov for å generere et ISNI. Dess tidligere i prosessen dette skjer, dess enklere blir det å håndtere hver enkelt person og organisasjon, på tvers av ulike systemer og sektorer.

Den tekniske utviklingen av autoritetsregisteret (BARE) i regi av Sikt har de siste årene stått stille. Dette er svært bekymringsfullt. Dagens løsning er utdatert, den må omskrives, og BARE kan i prinsippet gå ned for telling når som helst, eller den kan bli stengt pga. sikkerhetshull. Å få tjenesten opp igjen vil kunne ta tid og i verste fall vil det ikke være mulig å få til. Sikt har lagt arbeidet med fornying av plattformen på is i påvente av konklusjon fra TILDE-prosjektet. Det er derfor viktig å komme i gang med utviklingen av TILDE, og det er nødvendig at TILDE kan bli en ny plattform for BARE så snart som mulig.

Det er viktig at TILDEs masterdatakilde for person får en god nok kvalitet til å både dekke behovene som dagens Cristin-system har, og de behovene som dekkes av det felles autoritetsregisteret Nasjonalbiblioteket har ansvar for. Vi deler bekymringen i utredningens punkt 4.2.3 der det anføres «Det er usikkert om dagens Cristin-register har god nok kvalitet for biblioteksystemene til å kunne gjenbrukes.»

Det vil imidlertid være en stor fordel om realiseringen av en masterdatatjeneste på dette området kunne ta høyde for ulike behov i ulike sektorer, og effekten av TILDE vil trolig bli større dersom svært like behov for håndtering av autoritative data på stort sett de samme enkeltpersonene og organisasjoner kunne skje i ett system, og ikke i to parallelle systemer som må vedlikeholdes uavhengig av hverandre.

Vi er enige i utredningens påpeking av at biblioteksektoren også har behov for en teknisk løsning som kan ivareta autoritetsregistre for andre entitetstyper, som eksempelvis verk, emneord og bibliografisk post (Nasjonal metadatabrønn). En nasjonal teknisk infrastruktur for person, organisasjon og prosjekt bør også kunne brukes for andre registre/entitetstyper. Disse behovene gjelder både UH-sektoren og folkebiblioteksektoren.

Ut fra de to avsnittene over vil vi påpeke viktigheten av at det er en tett dialog med Nasjonalbiblioteket underveis i utviklingen av funksjonalitet i forhold til masterdataløsningen for personer og organisasjoner.

Med vennlig hilsen

Roger Jøsevold
assisterende nasjonalbibliotekar
[sign.]

Kjersti Rustad
avdelingsdirektør
[sign.]